

Последњих неколико година наша земља се веома променила. Законодавна и извршна власт предузеле су низ корака у унутрашњој и спољној политици који су је учинили другачијом, и то не само у поређењу са „смелим” 90-тим него и са почетком 2000-тих година.

Довољно је да поменемо закон о страним агентима, патриотску „стоп-листу”, Крим, Донбас, и као последицу, базе НАТО распоређене дуж граница Руске Федерације од Балтика до Црног мора. И то на дуже време.

У таквим условима још је јача потреба за државном идеологијом, која на жалост одсуствује. Та идеологија би ујединила у овом тренутку разједињену земљу на различите идејно-политичке блокове. Да ли је таква идеологија у принципу могућа? Питање је озбиљно.

Бела идеја

Идеологија представља скуп духовних и материјалних идеја/вредности које реално управљају земљом. Када је у питању руска идеја, то је наша национална историја развијена у времену. Не треба ништа измишљати, треба је схватити.

Гледано историјски, прва велика идеја на територији Русије била је идеја православног

царства – од Крштења Русије од стране Новгородско-Кијевског кнеза Владимира, до последњег петроградског Императора, Цара-мученика Николаја II. Управо у оквирима такве државно-духовне конструкције, Русија се из малог московског књажевства претворила у једну од највећих империја у светској историји, дошла до Тихог океана и чак се прелила у Америку. Историја Русије – руског народа, руске културе – представља упорну борбу за очување православног језгра наше цивилизације у условима изазова од стране снага туђих руском свету. Сваки пут кад је Русија испитивала следећи удар тих сила (спољни или унутрашњи), она је налазила у себи извор за опоравак, а тај извор се увек налазио у области свештеног религиозно-језичког језгра руског света.

Тако су на пример Петрове реформе с почетка XVIII века представљале истинску цивилизацијску револуцију, и чак у одређеном смислу и рат са националном традицијом. Парадокс дела Петра Великог огледао се у томе што су спољни омотачи руске цивилизације – техника, наука, војни послови итд. – у његово време били радикално ојачани прелазећи на принципијелно други ниво и да то није било урађено, Русија би претрпела политички слом још у XVIII веку.

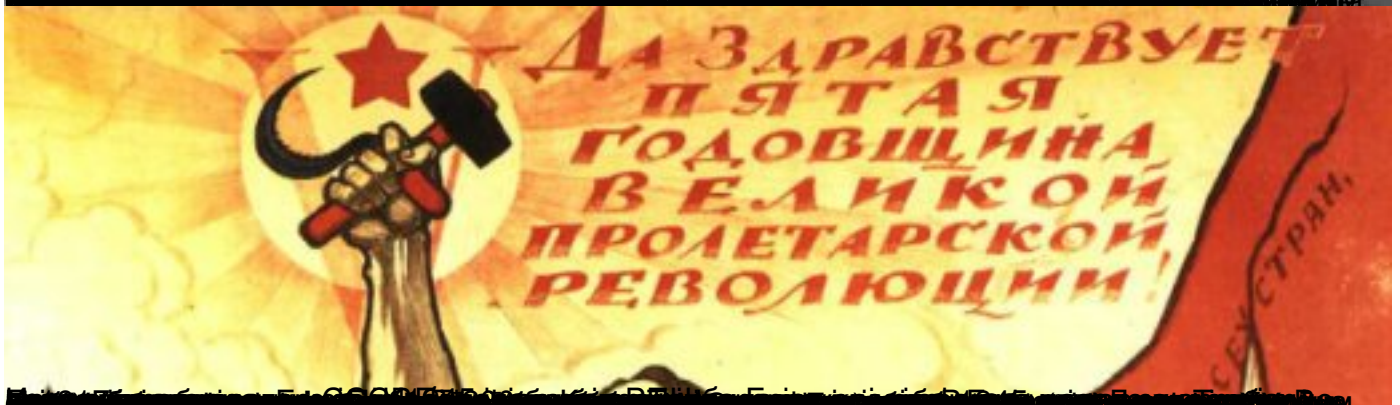

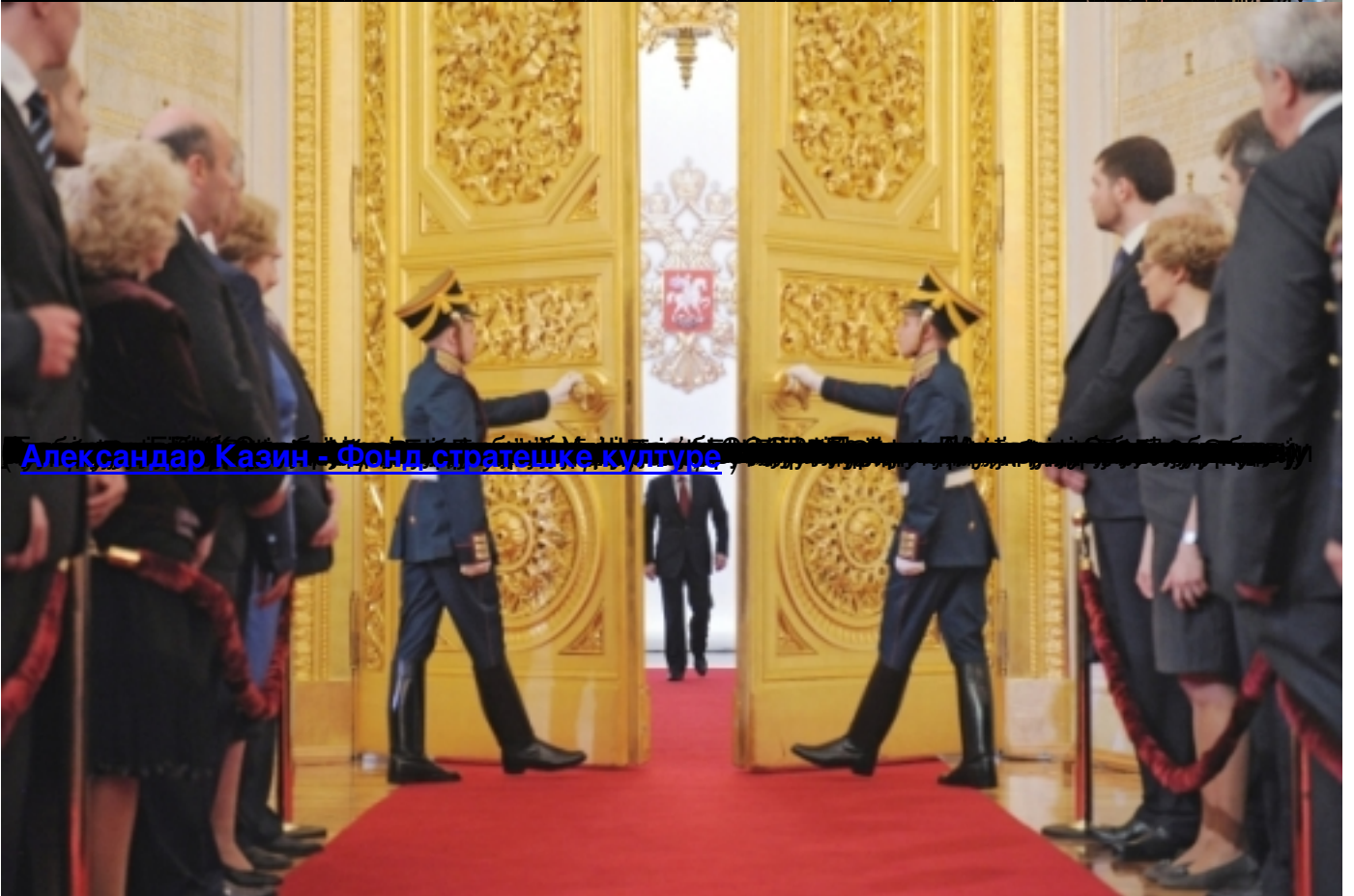
Међутим, чињеница је да се Петар супротстављао управо вертикалном ширењу традиционалног руског живота (замена народно-земне монархије европским апсолутизмом, укидање Патријаршије, страно образовање). Упоредо са тим, у црквеном и народном духу император је и даље остајао православно цар. Наравно, део народа је посумњао да је Петар антихрист а затим отишао у „шуме и планине” како не би учествовао у његовим делима, али то је друга прича. Што се тиче „велике” историје Русије, магистралне линија њеног васељенског хришћанског служења – онда нема сумње да су Петрове реформе, оснивање Петрограда, задуживање западних етикета, мода и наука – само модернизовали Русију али нису убили „Свјатају Рус” (Свету Русију).

Духовно језгро православно-руске цивилизације спасило је Русију од распада, пославши јој на почетку и крају XIX века светог Серафима Саровског и друге велике подвижнике. На нивоу државности десила је победа у Отџбинском рату 1812. године против француске револуције у лику Бонапарте. И, на крају, у области световне модернизоване културе, дело Пушкина је на непобитан (и све до сада непоновљив) начин представљало повратак класичној вредносној вертикали. Пушкин је, за разлику од својих савременика Гетеа и Бајрона, показао да геније и слобода нису обавезно у савезу са Мефистофелом и да они могу бити и на страни Бога.

Либерална идеја

Петрограду је било суђено да себи пусти католичко-протестантски масонски Запад. Ако је Москва победила Исток на Куликовом пољу и држава оформила руско православно царство, онда је Петроград морао да се бори са другим противником – буржоаском Европом, која је, за разлику од Монгола, тежила да измени сам историјски код Русије. Главни социјални, економски и политички противник петроградске монархије постао је светски капитал („жути ђаво”), са којим се она није суочила на прави начин.

[Александар Казин - Фонд стратешке културе](#)